

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	19 Hydref 2021
TEITL	Adroddiad Harbwr
AWDUR	Harbwrfeistr Cynorthwyol

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae cwrs y sianel fordwyo i'r harbwr wedi parhau'n gyson dros yr haf, ac felly ni fu angen symud unrhyw rai o fwiau'r sianel.
- 1.2 Bydd dynesfa'r sianel i'r harbwr yn parhau i gael ei fonitro gan staff yr harbwr dros y cyfnod i ddod, a lle bydd angen, bydd newidiadau yn cael eu gwneud i leoliadau'r marciau mordwyo, ar ôl cael cymeradwyaeth gan Dŷ'r Drindod, a hynny gan ddefnyddio contractwr lleol
- 1.3 Bydd y Gwasanaeth yn derbyn ei archwiliad blynyddol o Gymhorthion Mordwyo yn Harbwr Abermaw a dynesfa'r sianel gan staff Tŷ'r Drindod ar 28 Medi 2021. Bydd adroddiad ar eu canfyddiadau yn dilyn. Rhennir canlyniad yr adroddiad â'r Pwyllgor Harbwr ar ôl ei dderbyn.
- 1.4 Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw Hysbysiad Lleol i Forwyr yn weithredol sy'n ymwneud â'r marciau mordwyo yn y sianel.
- 1.5 Atgoffir morwyr o'r angen i gysylltu gyda swyddfa'r harbwrfeistr cyn gadael neu ddynesu at yr harbwr i gael y wybodaeth fordwyo ddiweddaraf a gwybodaeth am y tywydd.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 **Tymor yr Haf:** Mae'r harbwr wedi gweld nifer sylweddol o ymwelwyr â'r ardal eleni, a achoswyd gan effaith cyfyngiadau coronafeirws ar deithio tramor. Mae staff yr harbwr wedi bod ar wylidwriaeth gyson ar y lan ac ar y dŵr, i sicrhau diogelwch y bobl sy'n mwynhau'r amgylchedd, gyda phatrolio rheolaidd yn cael eu gwneud yn sianel Abermaw.
 - 2.1.1 Tra bod y mwyafrif helaeth o ymwelwyr i'r ardal yn parchu amgylchedd yr harbwr, roedd cynnydd amlwg yn nifer y digwyddiadau o staff yn dioddef camdriniaeth eiriol neu ystumiau wrth ymgymryd â'u dyletswyddau. Mae gollwng ysbwriel yn ddi-esgus o gwmpas yr harbwr ac anwybodaeth ambell unigolyn o epidemig presennol Coronafeirws hefyd wedi bod yn bryder.
 - 2.1.2 Yn ystod tymor yr haf, ymwelodd 47 o gychod â'r harbwr gan aros yno am o leiaf un noson. Cafodd y ffigwr hwn ei hybu gan angorfa newydd 'dŵr dwfn' i ymwelwyr, a gafodd ei gosod yn yr harbwr gan gontractwr angorfeydd lleol ar ddechrau'r tymor, ac fe'i lleolwyd ger pont yr harbwr.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Gwnaed gwaith archwilio a chynnal a chadw i'r angorfeydd '*small trot*' yn yr harbwr ar ddechrau'r tymor gan staff yr harbwr, gydag unrhyw gyfarpar oedd wedi gwisgo yn cael ei amnewid o stoc presennol.

- 3.2 Mae'r angorfeydd '*large trot*' yn yr harbwr yn aros i gael eu hamnewid gan gontractwr angorfeydd lleol. Mae cyfarpar angorfeydd, gan gynnwys angorau, cadwyni a siaclau, eisoes wedi'u prynu ar gyfer y gwaith, ar gost o £7082.04 i'r gwasanaeth.
- 3.3 Gwnaed gwaith trwsio ar ysgolion yr harbwr sy'n sownd i wal y cei ar ôl iddynt gael eu difrodi gan gychod oedd wedi cael eu hangori wrth eu hymyl. Mae gwaith pellach i'w wneud, gan gynnwys amnewid y ffenders pren cyn cyfnod y gaeaf.
- 3.4 Ar ymyl y cei, mae staff yr harbwr wedi amnewid rheiliau sydd wedi'u difrodi ac wedi gosod 'dolennau angorfeydd' ar risiau'r fferi ac ar hyd wal y cei, er mwyn cynorthwyo ag angori cychod.
- 3.5 Mae ScottishPower wedi gosod arwyddion newydd i rybuddio defnyddwyr yr harbwr o bresenoldeb a pherygl ceblau pŵer tanddwr sy'n ymestyn ar draws yr aber.
- 3.6 Bydd yr Harbwrfeistr Cynorthwyol yn cyflwyno'r rhaglen waith cynnal a chadw fydd yn cael ei gwneud yn harbwr Abermaw yn ystod y cyfnod o fis Hydref 2021 i fis Chwefror 2022. Gofynnir am adborth gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch unrhyw waith arall fydd angen ei ystyried a'i gynnwys yn y rhaglen waith.

H 4 Materion Eraill

- 4.1 **Gwaith Adnewyddu Pont Rheilffordd Abermaw;** Yn ystod y cyfarfod diwethaf, cafodd y Pwyllgor gyflwyniad ac eglurhad gan Mr Steve Richardson, rheolwr gwaith peirianeg y bont ar ran cwmni Griffiths Civil Engineering & Construction, ar y rhaglen waith sydd i'w gwneud ar y bont. Mae'r gwaith ar y bont yn parhau, gyda'r bont ar gau i'r cyhoedd ar hyn o bryd tra bo rhan fawr o'r gwaith adfer yn cael ei wneud.
- 4.2 **Compownd yr Harbwr:** Mae'r Gwasanaeth yn gwerthfawrogi ymdrechion deiliaid y plotiau i dacluso eu plotiau unigol yn y compownd, ar y cyd â staff yr harbwr. Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud fel bod modd ail-orfodi cyfyngiadau plotiau unigol.
 - 4.2.1 Mae'r Gwasanaeth yn ystyried y posibilrwydd o adfer y rhwystr traffig ar waelod ffordd y compownd gydag un awtomatig, fel nad oes defnydd anawdurdodedig yn cael ei wneud o'r manau parcio sydd ar gael yno. Mae'r rhwystr presennol yn dechrau dirywio ac yn aml mae'n cael ei adael 'yn agored' gan staff yr harbwr.

H5 Digwyddiadau

- 5.1 Er y bu'n rhaid canslo nifer o ddigwyddiadau eleni yn sgil parhad yr epidemig Coronafeirws, cynhaliwyd Ras y Tri Chopa, ynghyd â rasys hwylio dingis dan arweiniad Clwb Hwyllo Meirionnydd.
- 5.2 Mae'r digwyddiadau sydd eto i ddod eleni yn cynnwys digwyddiad Motor Cross ar 16/17 Hydref ar draeth Abermaw a digwyddiad Guto Ffowc hefyd i'w gynnal ar y traeth ar 6 Tachwedd.